

บทที่ 3

การจำแนกหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์

เนื้อหาโดยสังเขป

- 3.0 คำนำ
- 3.1 การแบ่งประเภทหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์
- 3.2 องค์ประกอบของไวยากรณ์
 - 3.2.1 องค์ประกอบหน้าที่ภาษาด้านความคิด
 - 3.2.2 ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค
 - 3.2.2.1 ผู้แสดง
 - 3.2.2.2 ขบวนการ
 - 3.2.2.3 ผลตามเป้าหมาย
 - 3.2.3 หน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์
 - 3.2.4 หน้าที่ภาษาด้านความเรียง
 - 3.2.5 ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค
 - 3.2.6 ระบบการจัดหัวเรื่องภายในประโยค
 - 3.2.7 ความแตกต่างระหว่างสองระบบย่อย
- 3.3 ระบบของไวยากรณ์
- 3.4 สรุปประเด็นสำคัญจากแนวคิดเรื่องหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์
- 3.5 หน้าที่ภาษาสามด้านตัดสินรูปประโยคเดียว
- 3.6 ลำดับความสำคัญของหน้าที่ภาษา
- 3.7 เอนกหน้าที่ของภาษา
- 3.8 ข้อวิจารณ์ของนักภาษาศาสตร์ต่อทฤษฎีหน้าที่ภาษา
- 3.9 เหตุผลในการเลือกศึกษาทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์
- 3.10 บทสรุป

3.11 แบบฝึกหัดทบทวน

3.12 กิจกรรมท้ายบท

จุดประสงค์

หลังจากจบบทเรียนที่ 3 แล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกการจำแนกหน้าที่ภาษาของฮัลลิเคย์อย่างคร่าว ๆ ได้
2. อธิบายไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ตามแนวคิดของฮัลลิเคย์ได้
3. บอกคำจำกัดความของหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้าน ของฮัลลิเคย์ได้
4. อธิบายโดยสังเขปได้ว่าระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคคืออะไร
5. สาธิตการทำงานของระบบความหมายสัมพันธ์ในระดับประโยคได้
6. แยกแยะหน่วยของระบบความหมายสัมพันธ์จากตัวอย่างประโยคได้
7. บอกความหมายของสองระบบย่อยในหน้าที่ภาษาด้านความเรียงได้
8. แยกแยะความแตกต่างระหว่างระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค
9. อธิบายระบบไวยากรณ์ของฮัลลิเคย์ได้
10. สรุปประเด็นสำคัญจากทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลิเคย์ได้
11. อธิบายความเป็นมาของข้อความ "หน้าที่ภาษา 3 ด้านแต่รูปประโยคพื้นผิว 1 รูป" ได้
12. บอกลักษณะของเอนกหน้าที่ของภาษาได้

3.0 คำนำ

ในบทที่แล้วเราได้กล่าวถึงการจำแนกหน้าที่ภาษาของนักภาษาศาสตร์ 2 กลุ่ม คือของเกรทเธอร์เกิร์ตและเพรตต์ และของคล๊ากและคล๊าก ทั้ง 2 กลุ่ม แบ่งประเภทหน้าที่ภาษาแยกย่อยต่างกันไป ทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับอิทธิพลแนวความคิดของออสติน (1962) และเซิร์ล (1969) ในเรื่องทฤษฎีวจนกรรม การจำแนกหน้าที่ภาษาของนักภาษาศาสตร์ทั้ง 2 กลุ่มมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยแตกต่างกันไป เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรจำแนกหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์ (1967, 1973) เราพบว่าฮัลลิเดย์จำแนกหน้าที่ภาษาแตกต่างกันไปอีก แต่ละประเภทที่แบ่งนั้น ฮัลลิเดย์เสนอทฤษฎี และข้อคิดที่น่าสนใจชวนติดตามศึกษาและอภิปรายในรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น

3.1 การแบ่งประเภทหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์

ไมเคิล ฮัลลิเดย์ (Kress, 1976 : 26-28) แบ่งหน้าที่ภาษาออกเป็น 3 ด้านด้วยกันคือ หน้าที่ทางด้านประสบการณ์ (experiential function) ซึ่งเป็นหน้าที่ในการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้พูด หน้าที่ทางด้านบุคคลสัมพันธ์¹ (interpersonal function) ซึ่งเป็นหน้าที่ในการแสดงบทบาททางสังคม และหน้าที่ทางด้านความเรียง (textual function) ซึ่งเป็นหน้าที่สร้างความเรียง (text) ซึ่งทำให้เราไม่พูดออกมาเป็นคำ ๆ แต่เป็นเนื้อความต่อเนื่องกันไปมีอะไรมาก่อนมาหลังตามที่ควรจะเป็น² หน้าที่ภาษา 3 ด้านนี้ (Halliday, 1973 : 99) จะแสดงออกมาในองค์ประกอบของไวยากรณ์ 3 ส่วนคือ องค์ประกอบด้านประสบการณ์ (experiential component) องค์ประกอบด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal component) และองค์ประกอบด้านความเรียง (textual component)

พรพิลาส เรื่องโซติวิทย์ (2523 : 17) ศึกษาที่มาเรื่องหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์ และสรุปว่า ฮัลลิเดย์เชื่อว่าหน้าที่ภาษาจะแสดงออกมาในระบบของภาษาหรือไวยากรณ์ ระบบของ

1 อ่านว่า บุ-ก-ละ-สัมพันธ์

2 คำแปลศัพท์หน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้าน และคำศัพท์เฉพาะอื่น ๆ ของฮัลลิเดย์นั้นผู้เขียนคัดลอกมาจากวิทยานิพนธ์ของพรพิลาส เรื่องโซติวิทย์ บทที่ 3 "ประโยชน์ของฮัลลิเดย์" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2523

ภาษาประกอบด้วยตัวเลือก (options) ทางความหมายจำนวนมากซึ่งผู้พูดสามารถจะเลือกได้ในบริบทของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นไปได้นั่นเอง ซึ่งฮัลลิเดย์เรียกว่า "meaning potential" (Halliday, 1973 : 51) ตัวเลือกทางความหมายทั้งหมดในระบบของภาษาไม่ได้อยู่อย่างกระจัดกระจาย แต่มีความสัมพันธ์กันเป็นระบบ จึงกล่าวได้ว่าระบบของภาษาหรือไวยากรณ์อยู่ในรูปของระบบตัวเลือก (systems of options)

เนื่องจากไวยากรณ์ของฮัลลิเดย์ (Murthy, 1980 : 82) กำหนดขึ้นโดยมีรากฐานมาจากหน้าที่ทั้ง 3 ด้านของภาษาดังกล่าวแล้ว และไวยากรณ์ประกอบขึ้นด้วยระบบของตัวเลือก เราจึงอาจเรียกไวยากรณ์นี้ว่า "ไวยากรณ์ระบบและหน้าที่" (Systemic functional grammar)

พรพิลาส (2523 : 18-19) สรุปแนวคิดของฮัลลิเดย์ (1970, 1973) เกี่ยวกับองค์ประกอบและระบบของ "ไวยากรณ์ระบบและหน้าที่" ดังต่อไปนี้

3.2 องค์ประกอบของไวยากรณ์

ไวยากรณ์ของภาษาหนึ่ง ๆ จะเป็นระบบของตัวเลือกจำนวนมากมายซึ่งแบ่งได้เป็น 3 ระบบ แต่ละระบบคือองค์ประกอบไวยากรณ์แต่ละด้านนั่นเองซึ่งได้แก่ องค์ประกอบด้านประสบการณ์ ด้านบุคคลสัมพันธ์ และด้านความเรียง องค์ประกอบไวยากรณ์ทั้ง 3 ระบบจะสัมพันธ์กับหน่วยภาษา ระดับต่าง ๆ (เช่น ประโยค วลีและคำ) ทุกระดับพร้อม ๆ กัน สำหรับองค์ประกอบไวยากรณ์แต่ละระบบนั้น ยังประกอบด้วยระบบย่อยอีก โดยที่ระบบย่อยระบบหนึ่ง ๆ จะสัมพันธ์กับหน่วยภาษาเพียงหน่วยเดียวเท่านั้น

ในปี 1978 ฮัลลิเดย์ได้ขยายความเพิ่มเติมเกี่ยวกับหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านในหนังสือชื่อ Language as social semiotic เขารวมเรียกหน้าที่ภาษาเหล่านี้ว่า หน้าที่มหภาคของภาษา (macro function) และได้เรียกหน้าที่ภาษาด้านประสบการณ์เสียใหม่ว่า หน้าที่ภาษาด้านความคิด (ideational function) ซึ่งแสดงออกมาในองค์ประกอบด้านความคิด (ideational component)

3.2.1 องค์ประกอบด้านความคิด (ideational component)

ฮัลลiday (1978 : 112) ได้นิยามองค์ประกอบของหน้าที่ภาษาด้านความคิดไว้

ดังนี้

หน้าที่ภาษาด้านความคิดแสดงตัวเลือกทางความ
หมาย (meaning potential) ของผู้พูดในฐานะ
ผู้สังเกตการณ์ หน้าที่ด้านความคิดเป็นหน้าที่ด้าน
เนื้อหาของภาษา ภาษาในฐานะ "บอกเล่าเรื่อง
ราว" กล่าวได้ว่าระบบภาษาเองได้อาศัยองค์
ประกอบส่วนนี้เป็นเครื่องมือถ่ายทอดประสบการณ์
ทางวัฒนธรรม และผู้พูดก็ได้ใช้อาศัยองค์ประกอบนี้
ถ่ายทอดประสบการณ์ส่วนตัวของตน

อย่างไรก็ตาม คำจำกัดความของหน้าที่ภาษาด้านความคิดข้างต้นยังมีลักษณะเป็น
นามธรรมเกินไป ไม่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนว่าองค์ประกอบด้านนี้ทำหน้าที่อย่างไร เมื่อผู้พูด
นำไปใช้ในรูปประโยค ต่อเมื่อฮัลลidayอธิบายขยายความในแง่ไวยากรณ์นั้นแหละ เราจึงพอมอง
เห็นการทำงานขององค์ประกอบด้านความคิดนี้

หน้าที่ด้านความคิดหมายถึงสิ่งที่คนทั้งหลายทั่วไป
เรียกกันว่า ความหมายด้านความรู้ ความคิด
(cognitive meaning) หรือส่วนที่เป็นเนื้อหา
สารัตถะของประโยคนั้นเอง หากมองในแง่ภาษา
ศาสตร์แล้วไซ้ร้ กล่าวได้ว่าระบบความหมาย
สัมพันธ์ภายในประโยคจะทำงานได้ผลก็ต้องดำเนิน
ไปภายในส่วนที่เป็นเนื้อหาสารัตถะนั้นเอง

(Halliday, 1970 : 143)

กล่าวโดยสรุป หน้าทีภาษาด้านความคิดหรือองค์ประกอบด้านความคิดเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้ใช้ภาษา ประสบการณ์นี้ได้แก่สิ่งที่ผู้ใช้ภาษาได้พบเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้สัมผัส รวมทั้งสิ่งที่ผู้ใช้ภาษารู้สึกหรือนึกคิดด้วย (พรพิลาส 2523 : 18) หน้าทีภาษาด้านความคิดเป็นส่วนเนื้อหาของภาษา คือส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระัตถะของประโยคนั้นเอง ระบบย่อยขององค์ประกอบด้านความคิดที่สัมพันธ์กับหน่วยภาษาระดับประโยค ได้แก่ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (transitivity system) ระบบย่อยดังกล่าวนี้จะทำหน้าที่ได้ผลก็ต้องไปตามแนวหรือขอบข่ายของเนื้อหาสาระัตถะในประโยคนั้นเอง

3.2.2 ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค (transitivity system)

ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้พูดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลหรือสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่มีต่อสภาพ ความสัมพันธ์ อาการ การกระทำ รวมทั้งการแสดงความคิดความรู้สึก และการสัมผัสด้วยประสาทสัมผัส (Halliday, 1970 : 146) จึงกล่าวได้ว่าระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคเป็นระบบที่จะแสดงประสบการณ์ของผู้พูดออกมาในรูปของหน่วยและโครงสร้างในภาษาซึ่งเกี่ยวข้องกับประโยคนั้นเอง (พรพิลาส 2523 : 20)

หน่วยทางด้านภาษาซึ่งเป็นตัวแทนประสบการณ์ของผู้พูดที่เกี่ยวข้องกับระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคมี 3 หน่วยใหญ่ ๆ ดังนี้

3.2.2.1 ผู้แสดง (actor)

3.2.2.2 ขบวนการ (process)

3.2.2.3 ผลตามเป้าหมาย (goal of result)

ฮัลลiday (1967) สรุปว่าโครงสร้างของระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค ประกอบด้วย ผู้แสดง + ขบวนการ + ผลตามเป้าหมาย ตัวอย่างที่แสดงบทบาทหน่วยภาษาแต่ละหน่วยที่ประกอบกันเข้าเป็นระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค

ตัวอย่างประโยคในรูปประโยคบอกเล่า แดง ได้ไปชม ภาพยนตร์เรื่องนั้นแล้ว

ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค ผู้แสดง ขบวนการ ผลตามเป้าหมาย

3.2.2.1 ผู้แสดง (actor)

ฮัลลiday (1970 : 149) อธิบายว่าผู้แสดงเป็นตัวแทนทางภาษาแสดงประสบการณ์ของบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับขบวนการ เป็นผู้ทรงสภาพหรือเป็นผู้แสดงความรู้สึกนึกคิดโดยทั่วไปแล้ว ผู้แสดงจะแสดงด้วยคำนามที่มีความสัมพันธ์กับคำกริยาของประโยค โดยไม่มีบุพบทขึ้นกล่าวคือคำนามนั้นอาจปรากฏในหน่วยประธาน (subject) หรือหน่วยเติมเต็ม (complement)

3.2.2.2 ขบวนการ (process)

ขบวนการเป็นตัวแทนทางภาษา (linguistic representation) แสดงประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพ ความสัมพันธ์ อากาการ การกระทำ รวมทั้งความรู้สึกนึกคิด ขบวนการจะแสดงด้วยคำกริยาในประโยคและคำคุณศัพท์ในนามวลี เช่น moving ใน a moving target (Halliday, 1967:38)

3.2.2.3 ผลตามเป้าหมาย (goal of result)

ผลตามเป้าหมายเป็นตัวแทนทางภาษาแสดงประสบการณ์เกี่ยวกับเงื่อนไขหรือเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขบวนการ โดยทั่วไปแล้วผลตามเป้าหมายจะแสดงด้วยคำนามที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคำกริยาในประโยคน้อยกว่าคำนามที่เป็นผู้แสดง ดังจะเห็นได้จากการที่คำนามที่เป็นผลตามเป้าหมายจะปรากฏในหน่วยเสริม (adjunct) หรือบุพบทวลี ในขณะที่คำนามที่เป็นผู้แสดงมักจะปรากฏในหน่วยเติมเต็ม (Halliday, 1970 : 149)

เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของระบบความหมายสัมพันธ์ (ผู้แสดง + ขบวนการ + ผลตามเป้าหมาย) กับโครงสร้างทางรูปภาษา (หน่วยประธาน, หน่วยกริยา ฯลฯ) ซึ่งประกอบกันเข้าเป็นโครงสร้างของประโยค เราจะนำตารางวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคทั้งทางด้านรูปภาษาและทางด้านความหมายซึ่งพรพิลาส (2523 : 37) เสนอไว้มาดัดแปลงแก้ไขเป็นตัวอย่างให้เห็นดังนี้

ประโยค	นายแดง	ตี	สุนัข
โครงสร้างทางรูปภาษา	หน่วยประธาน	หน่วยกริยา	หน่วยเติมเต็ม
โครงสร้างทางความหมาย	ผู้แสดง	ขบวนการ	ผลตามเป้าหมาย

โครงสร้างทางความหมายของฮัลลิเดย์ตรงกับความสัมพันธ์แห่งการก (case relations) ของชาร์ลส์ ฟิลล์มอร์ (1968) ความสัมพันธ์แห่งการกหรือไวยากรณ์การก (case grammar) เป็นตัวแทนทางภาษาที่ผู้พูดใช้แสดงความหมายของสิ่งต่าง ๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นบทบาทการกของคำนามในส่วนที่สัมพันธ์กับกริยา บทบาทการกที่สำคัญ ๆ ที่ฟิลล์มอร์กำหนดไว้มี 4 การกดังต่อไปนี้ (Fillmore, 1968 : 24)

1. Agentive case หมายถึงการกของคำนามที่เป็นคนหรือสัตว์ ซึ่งเป็นผู้ก่อการกระทำที่แสดงโดยคำกริยา เช่น เขา ใน เขาเกาแผล

2. Experiential case (Fillmore, 1971 : 376) หมายถึงการกของคำนามที่เป็นคนหรือสัตว์ ผู้มีประสบการณ์หรือได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากการกระทำหรือจากสภาพ เช่น เขา เป็นผู้มีประสบการณ์ใน เขาเสียใจ

3. Instrumental case หมายถึงการกของพลังหรือวัตถุไม่มีชีวิต อันเป็นตัวทำให้เกิดการกระทำหรือทำให้เกิดสภาพ เช่น มีด ใน มีดบาดมือเธอ

4. Objective case or patient หมายถึงการกของคำนามซึ่งเป็นสิ่งที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากการกระทำหรือจากสภาพ เช่น ต้นไม้ ใน ต้นไม้โค่น

ตามแนวคิดของฟิลล์มอร์ บทบาทการกหรือความสัมพันธ์แห่งการก (case role or case relation) หมายถึงความรู้ความคิดพื้นฐานทั่วไปที่ผู้พูดทุกคนมีอยู่ สามารถบอกกล่าวเล่าขานได้ว่าใครทำอะไรกับใครด้วยอะไรที่ไหน บทบาทการกหรือไวยากรณ์การกของฟิลล์มอร์เป็นที่นิยมและรู้จักกันแพร่หลายมากกว่าระบบความหมายสัมพันธ์ของฮัลลิเดย์ ทั้งที่เป็นเรื่องเดียวกันและเป็นองค์ประกอบด้านความคิด (ideational component) ของหน้าที่ภาษาด้านความคิด (ideational function) ในหัวข้อต่อ ๆ ไป เมื่อพูดถึงระบบย่อยของหน้าที่ด้านความคิด เราอาจนำบทบาทการกของฟิลล์มอร์มาประกอบตัวอย่างแสดงโครงสร้างประโยคมากขึ้น เนื่องจากเข้าใจง่ายและเห็นบทบาทของคำนามได้แจ่มชัดกว่าระบบของฮัลลิเดย์

3.2.3 หน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์ (interpersonal function)

ฮัลลิเดย์ (1978 : 112) ให้คำจำกัดความหน้าที่ภาษาด้านนี้ไว้ว่า

หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์เป็นตัวแทนภาษาทาง
 ความหมาย (meaning potential) ของผู้พูด
 ในฐานะผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ผู้หนึ่ง หน้าที่
 ด้านนี้เป็นหน้าที่ภาษาประเภทร่วมขบวนการ
 (participatory function of language).
 นั่นคือภาษาในฐานะ "กระทำการอย่างใดอย่าง
 หนึ่ง" ผู้พูดได้อาศัยหน้าที่ภาษาด้านนี้เป็น
 เครื่องมือผลักดันตนเองให้เข้าไปมีส่วนร่วม
 ในสถานการณ์นั้น ๆ ทั้งนี้โดยแสดงทัศนคติ
 ของตนเองและให้ข้อวินิจฉัย ทั้งพยายามมี
 อิทธิพลเหนือทัศนคติและพฤติกรรมของผู้อื่น
 กล่าวได้ว่าหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์นี้แสดงออก
 ให้เห็นบทบาทของบุคคลที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ
 สถานการณ์ต่าง ๆ

พรพิลาส (2523 : 18) สรุปว่าหน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์เป็นเครื่องมือใน
 การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับทางด้านสังคมและทางด้านการสื่อสาร เช่น การแสดง
 บทบาทของผู้ถามและผู้ตอบในการถามและการตอบ รวมทั้งการแสดงทัศนคติและความเห็นของ
 ผู้พูดด้วย เช่น การคาดคะเนและการเสนอความเห็น ระบบย่อยขององค์ประกอบด้านบุคคล
 สัมพันธ์ที่สัมพันธ์กับประโยคได้แก่ระบบมาลาของประโยค (mood and modality systems)
 มาลาทางด้าน "mood" ได้แก่มาลาบอกเล่า มาลาคำถาม เป็นต้น ส่วนมาลาทางด้าน
 "modality" ได้แก่มาลาคาดคะเน มาลาเสนอแนะ เป็นต้น

ตามแนวคิดของฮัลลิเกย์ มาลาของประโยคทั้ง mood และ modality เป็น
 เครื่องมือทางภาษาที่ผู้พูดใช้นำทางตนเองเข้าร่วมการสนทนาวิสาสะในเหตุการณ์ตอนหนึ่ง ๆ
 (speech event) ตัวอย่างเช่น ผู้พูดใช้ modality "should" ในรูปประโยคกรรม (18)

เพื่อเสนอแนะอะไรบางอย่างแก่ผู้ฟัง

(18) The book should be read before the conference starts.

modality "should" ในประโยค (18) เป็นตัวแทนความคิดเห็นส่วนบุคคลที่ผู้พูดแสดงออกใน ส่วนที่เป็นเนื้อหาสารัตถะของประโยค (propositional content) นอกจากนี้เราจะสังเกต ได้ด้วยว่าผู้พูดเจาะจงเลือกใช้รูปประโยคกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงการเอ่ยถึงตัวการ (agent) อย่างสุภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่ง รูปประโยคกรรมเปิดโอกาสให้ผู้พูดสามารถละตัวการผู้กระทำการ "อ่าน" ไว้ในฐานที่เข้าใจ ในประโยคกรรมนี้ตัวการคือผู้ฟังไม่ปรากฏ ผู้รับการกระทบ (patient) ซึ่งในที่นี้คือ "หนังสือ" ปรากฏในตำแหน่งหน่วยประธานของประโยคกรรมแทน

นอกเหนือจากการใช้มาลาแสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลแล้ว ผู้พูดอาจแสดงทัศนคติ ของตนโดยใช้คำกริยาวิเศษณ์ต่าง ๆ ได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น

(18a) Hopefully, after the snowstorm the city will clear the street before the rush hour on Monday.

ในประโยค (19) กริยาวิเศษณ์ Hopefully แสดงการคาดหวังในทางที่ดีที่ผู้พูด มีต่อการทำงานของนายกเทศมนตรี ในสภาพการณ์ที่เลวร้าย เช่น พายุหิมะถล่มเมืองอยู่ขณะนี้

3.2.4 หน้าที่ภาษาด้านความเรียง (textual function)

อัลลีย์ (1978 : 112-113) อธิบายความหมายหน้าที่ภาษาด้านนี้ว่า

องค์ประกอบด้านความเรียงแสดงความสามารถของผู้พูด ในการเรียบเรียงข้อความ เป็นส่วนที่ทำให้ภาษาได้ใจความ ต่อเนื่องกัน องค์ประกอบด้านนี้เป็นส่วนที่สร้างความเรียงให้ เกิดขึ้น ฉะนั้นจึงเป็นส่วนสำคัญมีบทบาทพาดพิงทำให้องค์ประกอบ อีก 2 ด้านทำหน้าที่ได้ กล่าวคือ ความหมายด้านความคิดที่ดี ด้านบุคคลสัมพันธ์ก็จะมีผลเป็นจริงขึ้นมาได้ก็ต่อเมื่อได้ผสมผสานกับความหมายด้านความเรียง (textual meaning)

ในการสัมภาษณ์เรื่อง "หน้าที่ภาษา" ศาสตราจารย์เวิร์ช (Wertsch 1980) ได้ขยายความหน้าที่ด้านความเรียงโดยอธิบายเพิ่มเติมว่า หน้าที่ด้านความเรียงไม่เกี่ยวข้องกับผู้พูดมากนัก สนใจตามเกาะความและจับความในบทสนทนาเฉพาะหน้ามากกว่า เช่น คิดตามว่าสรรพนามตัวนี้แทนคำนามใดในข้อความก่อนหน้านี้ หน้าที่ภาษาด้านนี้ยังหมายรวมถึงเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียบเรียงข้อความให้สัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

เราอาจยกตัวอย่างประโยคซึ่งแสดงการใช้เครื่องมือเรียบเรียงใจความอย่างง่าย ๆ ดังนี้

(19) My grandfather come to this town in 1945.

(20) He built several row of houses.

(21) These houses were built by my grandfather.

ประโยค (19) เป็นตัวเลือกความหมายด้านความเรียงที่ไม่เน้นเด่นชัด (unmarked option) ในประโยค (20) เราเริ่มมองเห็นการใช้เครื่องมือเรียบเรียงใจความ นั่นคือมีการใช้คำสรรพนาม "He" แทน "my grandfather" ซึ่งเป็นคำนามที่อ้างถึงในประโยคต้น ส่วนในประโยค (21) เราจะได้เห็นการใช้กรรมวาจกหรือประโยคกรรมเป็นเครื่องมือเรียบเรียงความอีกแบบหนึ่ง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้พูดสามารถวางระบบการจัดหัวเรื่อง (theme-rheme) และระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค (information units) ตามที่ตนต้องการ

พรพิลาส (2523 : 19) ได้สรุปแนวคิดของฮัลลิเดย์เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านความเรียงว่า เป็นเครื่องมือในการเรียบเรียงข้อความให้ประสานสัมพันธ์สอดคล้องกับบริบทด้านสถานการณ์การใช้ภาษา กล่าวคือเป็นเครื่องมือในการสร้างความเรียง (text) นั่นเอง ระบบย่อยขององค์ประกอบไวยากรณ์ด้านนี้ซึ่งสัมพันธ์กับประโยคได้แก่ระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค (theme and information systems)

ในบรรดาองค์ประกอบไวยากรณ์ทั้ง 3 ด้านของฮัลลิเดย์ จะได้กล่าวถึงระบบย่อยของหน้าที่ภาษาด้านความเรียงซึ่งสัมพันธ์กับประโยค อันได้แก่ระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยคโดยละเอียด ทั้งนี้เพราะฮัลลิเดย์เสนอทฤษฎีเรียบเรียงความ

เป็นระบบย่อยดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบระเบียบ นำเชื่อถือและมีความเป็นไปได้อย่างยิ่งเมื่อเทียบกับข้อเสนอของนักภาษาศาสตร์อื่น ๆ ในหัวข้อเดียวกัน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อพูดถึงการนำไปใช้ ทฤษฎีความเรียงของฮัลลิเคย์ทั้ง 2 ระบบย่อยสามารถนำไปวิเคราะห์ประโยคกรรมในภาษาอังกฤษในบทที่ 5 ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลดียิ่ง

3.2.5 ระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค (information system)

ตามความเห็นของฮัลลิเคย์ (1967) ขณะที่เราสนทนาวิสาสะกันนั้น เราจะจัดลำดับใจความที่จะพูดไปด้วย ความเรียง (text) แต่ละบทจึงประกอบด้วยหน่วยใจความ (information units) เรียบเรียงต่อเนื่องกัน หน่วยใจความแต่ละหน่วยนี้ เวลาใช้งานจริง เราจะเปล่งออกมาเป็นกลุ่มเสียงเป็นกลุ่ม ๆ อันที่จริงการจัด เรียงหน่วยใจความของผู้พูดแต่ละคนสะท้อนให้เห็นวิธีการแบ่งความออกเป็นตอน ๆ นอกจากนี้ผู้พูดยังมีการคัดเลือกภายในหน่วยใจความแต่ละหน่วยอีกด้วยว่าจะเน้นหรือย้ำหน่วยภาษาหน่วยใดหรือกลุ่มหน่วยภาษากลุ่มใด (set of elements) เป็นพิเศษ ทั้งหมดทั้งหลายนี้สะท้อนให้เห็นสิ่งที่เราเรียกว่าการเลือกเน้นใจความของผู้พูด (information focus) ดังคำอธิบายเพิ่มเติมของฮัลลิเคย์ (1967 : 204) เองที่ว่า

การเน้นใจความเป็นวิธีการเน้นคำหรือความวิธีหนึ่ง

โดยผู้พูดเล็งแล้วว่าจะกันความตอนใดเป็นส่วนที่ให้

เนื้อความเป็นเรื่องเป็นราว ความส่วนที่เน้นนั้นจะเป็น

ใจความใหม่ (new)...ใหม่ในที่นี้หมายความว่า

ว่าเรียกกลับคืนมาไม่ได้จากข้อความก่อนหน้านี้.....

หากเราจะใช้คำศัพท์ที่ไม่ค่อยเหมาะสมนักเรียกส่วนที่ไม่

ใช้ใจความใหม่ว่าใจความเก่า (given) ก็คงพอไปได้

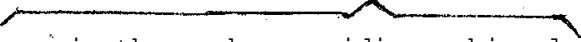
เราอาจกล่าวว่า ระบบการเรียบเรียงใจความภายใน

ประโยคคือระบบที่หน่วยใจความจะได้รับมอบหมายให้

ทำหน้าที่ 2 อย่างคือ บอกว่าความตอนใดเป็นใจความ

เก่าและความตอนใดเป็นใจความใหม่

ตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้จะช่วยแสดงความหมายของใจความเก่าและใจความใหม่ให้เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

(22) ใจความใหม่

 A man in the park was riding a bicycle.

(23) ใจความเก่า ใจความเก่า ใจความใหม่
He was riding it unsteadily.

ในประโยค (22) ทั้ง "A man" และ "a bicycle" ส่วนเป็นใจความใหม่ ผู้พูดที่กักเอาว่าตนกำลังเสนอข่าวสารข้อมูลนี้ให้ผู้ฟังรับทราบเป็นครั้งแรก เราอาจตั้งข้อสังเกตว่ามีการใช้คำนำหน้านาม "a" ซึ่งเป็นคำนำหน้านามที่ไม่เฉพาะเจาะจง เพื่อเป็นสัญญาณบอกผู้ฟังให้ทราบว่าความใดเป็นใจความใหม่ ในประโยค (23) เราจะเห็นการใช้คำสรรพนาม "He" แทนคำนาม "A man" และการใช้สรรพนาม "it" ย่อคำนาม "a bicycle" สรรพนามทั้ง 2 คำจัดว่าเป็นใจความเก่าเพราะผู้พูดได้เอ่ยถึงไปแล้วในประโยค (22)

3.2.6 ระบบการจัดหัวเรื่องภายในประโยค (thematization)

ฮัลลิเคย์ (1967) อธิบายระบบย่อยนี้ว่า เป็นระบบย่อยในหน้าที่ภาษาด้านความเรียงที่อาศัยการเรียงลำดับหน่วยภาษาในประโยคเป็นหลัก โดยแบ่งโครงสร้างเนื้อความเป็น 2 ส่วน คือส่วนต้นเรื่องหรือต้นความ (theme) และส่วนขยาย (rheme) ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้จะเรียงตำแหน่งที่เกิดต่อเนื่องกันไป ส่วนต้นเรื่องจะอยู่ต้นประโยค ส่วนที่เหลือนับเป็นส่วนขยาย ฮัลลิเคย์ (1967 : 212) ให้คำจำกัดความส่วนต้นเรื่องว่า

ต้นเรื่องหมายถึงเรื่องที่กำลังพูดถึงอยู่ขณะนี้
 เป็นจุดตั้งต้นความในประโยค ผู้พูดสามารถ
 เลือกหน่วยภาษาหน่วยใดก็ได้เป็นต้นเรื่อง
 จำกัคอยู่ภายในขอบเขตตัวเลือกที่มีในประโยคนั้น ๆ

เราอาจสรุปได้ว่าระบบการจัดหัวเรื่องภายในประโยคของอัลลีย์คู้กันที่การเรียงตำแหน่งคำภายในประโยค แต่ละประโยคจะแบ่งเป็นส่วนต้นเรื่องและส่วนขยาย และส่วนต้นเรื่องจะต้องนำส่วนขยายเสมอ

การจัดหัวเรื่องภายในประโยคเปรียบเสมือนการจัดระยะ วางลำดับขั้นตอนเรื่องที่จะพูด Grimes (1975) พอใจเรียกว่า "การกะระยะ" (staging) เพราะเขาวาดภาพว่า ผู้พูดจะกำหนดขั้นตอนและตัดตอนเรื่องที่จะพูดเองว่าจะพูดตอนใดก่อนหลังอย่างไร จึงจะสะดวกแก่ผู้ฟัง ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการกะระยะซึ่งแสดงให้เห็นการแยกหน่วยความออกมาโดดเด่นต่างหากกันประโยค

(24) John saw a play yesterday.

(25) The play John saw yesterday.

(26) Yesterday, John saw the play.

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างรวมซึ่งแสดงการทำงานของระบบย่อยในหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้าน ตัวอย่างประโยคในรูปประโยคบอกเล่า แดงได้ไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้นแล้ว

(ก) ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค ผู้แสดง ขบวนการ ผลตามเป้าหมาย

(ข) มาลา (บอกเล่า) ภาคประธาน ภาคแสดง

(ค) ระบบการเรียบเรียงใจความ ใจความเก่า ใจความใหม่

ภายในประโยค

(ง) ระบบการจัดหัวเรื่องภายใน ส่วนต้นเรื่อง ส่วนขยาย

ประโยค

อัลลีย์คู้ (1967 : 25) ได้ชี้ให้เห็นว่าประโยคข้างต้นนี้เป็นประโยคบอกเล่า หัน ๆ ระบบย่อยในหน้าที่ทั้ง 3 ด้านทำหน้าที่อย่างปกติ กล่าวคือผู้แสดงก็เป็นภาคประธานและผลตามเป้าหมายก็เป็นหน่วยเดียวกับหน่วยเติมเต็ม (ภาพยนตร์เรื่องนั้น) มาลาในประโยคคือภาคประธานและภาคแสดงเป็นมาลาบอกเล่า ส่วนระบบย่อยด้านความเรียงนั้นจะสังเกตได้ว่าไม่เน้นเด่นชัด (unmarked) กล่าวคือไม่มีการเน้นเสียง (focus) ไม่ว่าจะเป็นส่วนใจความ

ใหม่หรือส่วนต้นเรื่อง การเรียบเรียงใจความภายในประโยคอยู่ในรูปประโยคบอกเล่าธรรมดา ไม่นับส่วนต้นเรื่องและใจความใหม่แต่อย่างใด ผู้แสดง (actor) คือ "แดง" เป็นหน่วยเดียวกับหน่วยประธานทำหน้าที่เป็นใจความเก่าและเป็นส่วนต้นเรื่องด้วยในเวลาเดียวกัน

3.2.7 ความแตกต่างระหว่างสองระบบย่อย

ฮัลลiday แตกต่างกับนักภาษาศาสตร์อื่น ๆ ผู้ซึ่งมักจะกล่าวถึงระบบการจัดหัวเรื่องบนไปกับระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค บ้างก็คิดว่าเป็นระบบเดียวกัน บ้างก็เรียกศัพท์ต่างกันไป ฮัลลiday แยกแยะความแตกต่างของ 2 ระบบ และยืนยันว่าใจความเก่า-ใจความใหม่ก็คือ ส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยายก็คื ต่างเป็นตัวแปรอิสระต่อกัน และแต่ละคู่ทำหน้าที่แตกต่างกันดังปรากฏตามถ้อยคำของเขาที่ว่า

หน้าที่ของใจความเก่า-ใจความใหม่ อย่างไรก็ตามก็คื ไม่เหมือนกับ
หน้าที่ของส่วนต้นเรื่องและส่วนขยาย ทั้งสองระบบต่างเป็น
ตัวแปรอิสระต่อกัน แต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เป็นต้นว่า
ในกรณีประโยคที่ไม่เน้นเด่นชัด (unmarked) จุดเน้นใจ
ความอาจอยู่ที่หน่วยคำอื่น ซึ่งไม่ใช่ส่วนต้นเรื่อง แต่อยู่ ณ จุด
ใดก็ได้ภายในส่วนขยาย และไม่จำเป็นต้องสรุปว่าจุดเน้น
ความนั้นจะต้องขยายครอบคลุมส่วนขยายทั้งหมด

(Halliday, 1967 : 205)

ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองสามารถทำหน้าที่เป็นอิสระต่อกัน

T = theme (ส่วนต้นเรื่อง)

G = given (ใจความเก่า)

R = rheme (ส่วนขยาย)

N = new (ใจความใหม่)

T/N R/N
(27) John ate a fish

T/G R/N
(28) It was delicious

(29) It was baked by a,good cook.

(30) A good cook baked it.

(31) T/G R/G
He liked it.

ในประโยค (27) "John" เป็นต้นเรื่องมีใจความใหม่คือ "ate a fish" เป็นส่วนขยายและทำหน้าที่เป็นใจความใหม่ด้วย ในประโยค (28) ใจความเก่าคือ "It" ซึ่งเป็นรูปย่อแทน "a fish" ในขณะเดียวกัน "It" ก็เป็นส่วนต้นเรื่องหรือจุดตั้งต้นความ ในประโยค (29) มีการเรียงคำตามรูปกรรมวาจก (passive voice) ซึ่งทำหน้าที่ 2 อย่างควบกัน กล่าวคือ "It" (the fish) ทำหน้าที่เป็นใจความเก่าและเป็นตัวเลือกของผู้พูดให้เป็นจุดตั้งต้นเรื่องด้วย ถ้าผู้พูดเลือกพูดประโยค (30) แทน ก็หมายความว่าเขาประสงค์จะตั้งต้นเรื่องที่ a good cook ซึ่งเป็นใจความใหม่ด้วย ในประโยค (31) มีการใช้คำสรรพนามแทนคำนาม "John" และ "the fish" สรรพนาม "He" แทน "John" และทำหน้าที่เป็นใจความเก่าและจุดตั้งต้นเรื่อง ส่วน "it" เป็นส่วนขยายที่เหลื่อมและเป็นใจความเก่าด้วย

โปรดสังเกตว่าตัวอย่างประโยคทั้งหลายที่ยกมานี้ (27-31) อยู่ในรูปข้อความ
ต่อเนื่องกัน (discourse) ข้อความต่อเนื่องหมายถึงความเรียงที่ยืดยาวเกินประโยค หาก
เราใช้ตัวอย่างในรูปข้อความต่อเนื่องจะช่วยให้เราเห็นการทำงานของระบบย่อยด้านความ
เรียงแต่ละระบบได้ชัดเจน ว่ามีการทำหน้าที่แตกต่างกันอย่างไร ซึ่งย่อมดีกว่าใช้ตัวอย่างประโยค
เดี่ยว ๆ หรือสุ่มเลือกประโยคมาปะติดปะต่อกัน อัลลีเคยมีจำกัดคำอธิบายเรื่องตัวแปรส่วนต้น
เรื่องว่าเป็นจุดตั้งต้นของประโยคเท่านั้น และมักยกตัวอย่างประกอบไม่เกินระดับประโยค ซึ่งข้อ
นี้เป็นข้อจำกัดที่ทำให้ทฤษฎีความเรียงในเรื่องส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยายของอัลลีดูแคบเกินไป

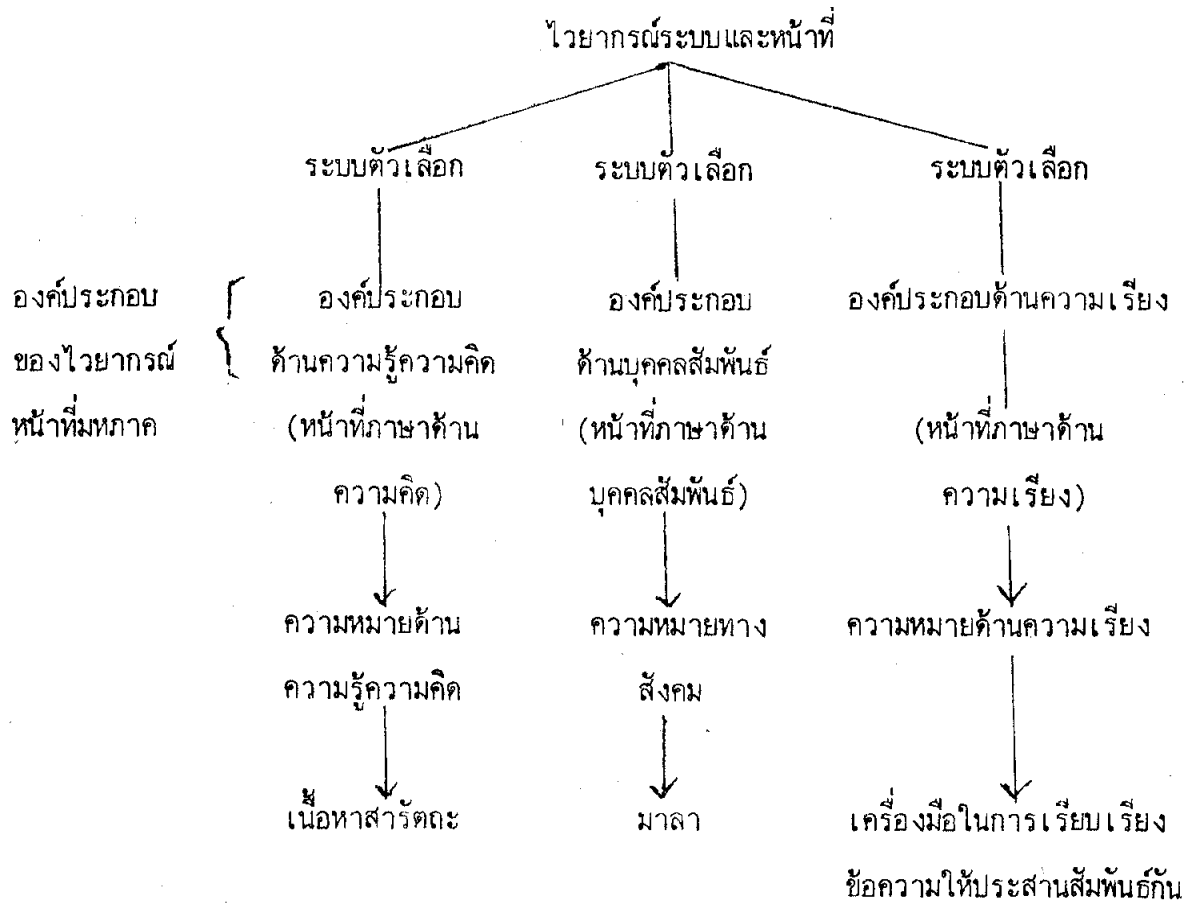
ก่อนที่จะเราจะวิเคราะห์หน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านของฮัลลิเดย์ในแง่จุดเด่นจุดด้อยในรายละเอียด รวมทั้งความเห็นของนักภาษาศาสตร์อื่น ๆ ที่มีต่อทฤษฎีหน้าที่มหภาคของเขา เราควรจะย้อนกล่าวถึงไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ของฮัลลิเดย์ให้ครบถ้วนใจความเสียก่อน เท่าที่เราอภิปรายมาครอบคลุมเพียงองค์ประกอบไวยากรณ์ด้านหน้าที่เท่านั้น แต่เนื่องจากไวยากรณ์ของฮัลลิเดย์ประกอบขึ้นด้วยระบบของตัวเลือกด้วย จึงควรได้ศึกษาและทำความเข้าใจองค์ประกอบที่สำคัญของไวยากรณ์ส่วนนี้ด้วย

3.3 ระบบของไวยากรณ์

ระบบของไวยากรณ์คืออะไร พรลิลาส (2523 : 21) อธิบายการทำงานของระบบโดยสังเขปว่า ในการพูดแต่ละครั้งนั้น ผู้พูดอยู่ในฐานะต้องตัดสินใจ "เลือก" เป็นต้นว่า เมื่อต้องการพูดประโยคหนึ่งในสถานการณ์สนทนาวิสาสะสถานการณ์หนึ่ง ผู้พูดจะต้องเลือกที่จะให้ประโยคนั้นมีความสัมพันธ์ระหว่างคำนามและคำกริยาของประโยคอย่างไร มีมาลาอย่างไร มีการจัดหัวเรื่องและการเรียบเรียงใจความอย่างไร ผลที่ได้จากการเลือกทั้งหมด ก็คือประโยคอันมีลักษณะตามที่ผู้พูดต้องการ

ตัวเลือกต่าง ๆ ที่ผู้พูดเลือกในการพูดแต่ละครั้งก็คือตัวเลือกในระบบไวยากรณ์นั่นเอง ไวยากรณ์จึงประกอบด้วยตัวเลือกจำนวนมากแต่มีจำนวนจำกัด ตัวเลือกเหล่านี้จะเอื้ออำนวยให้ผู้พูดใช้สื่อความหมายในบริบทของสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เสมอ

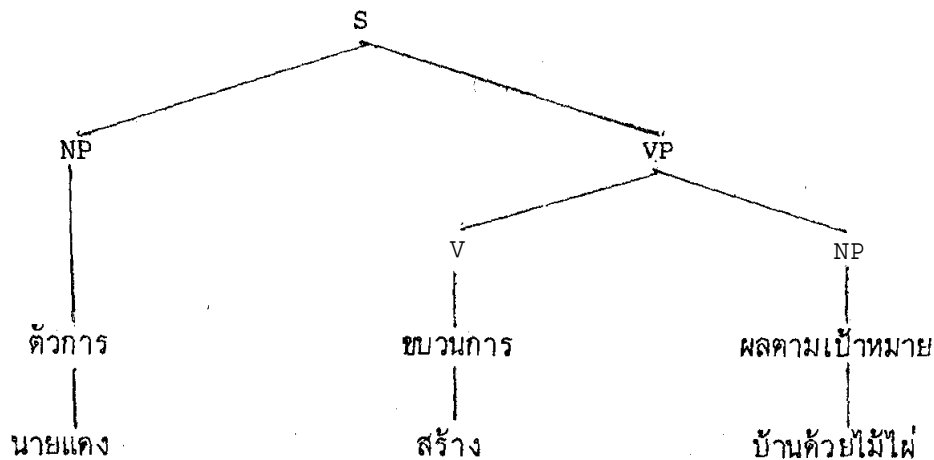
เราอาจสรุปไวยากรณ์ระบบและหน้าที่ตามแนวคิดของฮัลลิเดย์เป็นแผนภูมิที่เข้าใจง่ายดังนี้

3.4 สรุปประเด็นสำคัญจากแนวคิดเรื่องหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์

ทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์อาจสรุปเป็นข้อคิดสำคัญ ๆ ได้ 4 หัวข้อด้วยกัน

ข้อแรก หน้าที่ภาษาที่เราเอื้อนเอ่ยออกมา จะเป็นรูปประโยคกรตุหรือประโยคกรรมก็ตาม (active or passive) จะแสดงหน้าที่ภาษาด้านความคิดเสมอ (ideational function) หมายถึงความคิดอ่านของผู้พูดที่มีต่อบุคคลหรือสรรพสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเขา รู้ว่าใครทำอะไรกับใคร ด้วยอะไรที่ไหน (case relations) เป็นต้น รูปประโยคพื้นผิวที่ปรากฏ (surface form) จะต้องแสดงหน้าที่ภาษาด้านความคิดเสมอ แม้บ้างจะย่นย่อ ๆ หากมีก็จะอยู่ภายในกรอบหน้าที่ด้านความคิด ย่อมให้รูปประโยคพื้นผิวที่ปรากฏแสดงหน้าที่ด้านความคิดเสมอ

ข้อสอง องค์ประกอบหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านทำหน้าที่ต่อเนื่องกัน เพื่อกำหนดรูปประโยคพื้นผิวหนึ่งประโยค นั่นคือก่อนที่จะได้ผลิตผลออกมาเป็นประโยคพื้นผิวปรากฏหนึ่งประโยคนั้น ตัวกำกับและตัดสินใจได้แก่หน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านซึ่งแต่ละด้านทำงานติดต่อกันไป

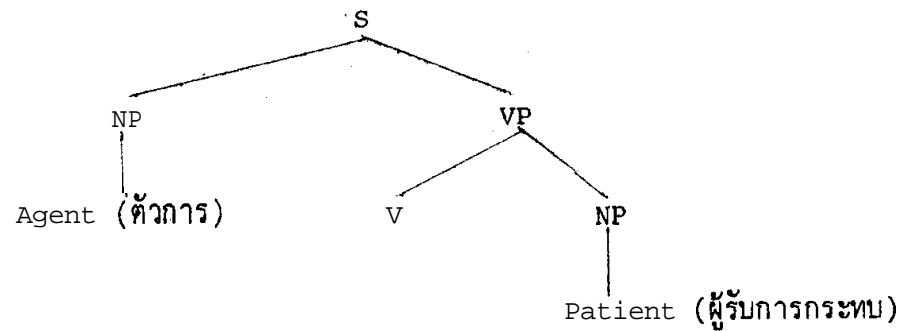
ข้อสาม ในบางบริบท (contexts) หน้าที่ภาษาบางหน้าที่อาจมีลำดับความสำคัญมากกว่าบางหน้าที่ เช่น หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์อาจมีน้ำหนักมากกว่าหน้าที่ด้านความเรียง จึงเป็นตัวตัดสินใจรูปประโยคพื้นผิว

ข้อสี่ ประโยคแต่ละประโยคที่เราเอื้อนเอ่ยจะมีลักษณะเอนกหน้าที่ (multifunctional) นั่นคือถ้อยคำที่เราพูดจากันจะทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่

3.5 หน้าที่ภาษา 3 ด้านตัดสินใจรูปประโยคเดียว

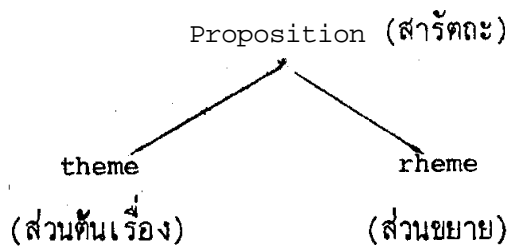
ทุกครั้งที่มีผู้พูดคนหนึ่งเอื้อนเอ่ยถ้อยคำออกมาหนึ่งประโยค เขาไม่เพียงแต่แสดงบทบาทการก (case roles) ของคำนามที่สัมพันธ์กับคำกริยา (หน้าที่ด้านความคิด) กล่าวคือเขาไม่เพียงแต่บอกว่าใครทำอะไรกับใครด้วยอะไรที่ไหนเท่านั้น แต่ประโยคที่เขาพูดยังต้องสนองตอบหน้าที่ภาษาด้านอื่น ๆ อีกด้วย เป็นต้นว่าสนองตอบหน้าที่ด้านความเรียงซึ่งต้องแยกแยะความแตกต่างระหว่างส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยาย กับใจความเก่า-ใจความใหม่

(1) Deep Case Structure (โครงสร้างการก)

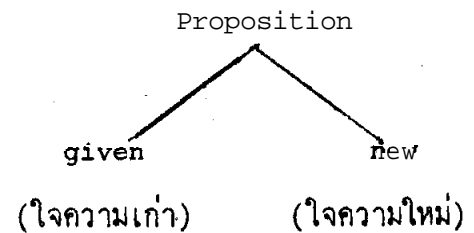
(2) Thematization Deep Structure

(โครงสร้างระบบจัดหัวเรื่องภายในประโยค)

(3) Information Deep Structure

(โครงสร้างระบบการเรียบเรียงใจความภายในประโยค)

โครงสร้างประโยคพื้นผิวข้างต้นนี้ประกอบด้วยบทบาทการกและระบบย่อยด้านความเรียง 2 ระบบ คือระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียงใจความภายใน ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นว่าหน้าที่ภาษาต่างมีบทบาทในการสร้างรูปประโยคพื้นผิวรูปต่าง ๆ ได้อย่างไร

(32) Mary and John are seafood lovers.

(33) Their mother was a good cook.

(34) She always prepared delicious dishes for them.

(35) A fish was baked by her.
New/Theme

ในประโยค (35) ผู้พูดต้องการวาง "ปลาดูว์หนึ่ง" ไว้เป็นต้นเรื่อง (theme) "A fish" เป็นนามวลที่เจาะจงและเป็นใจความใหม่ด้วย (new) อะไรเล่าเป็นสาเหตุให้ผู้พูดเลือกูปประโยคกรรม คำตอบก็คือ เนื่องจากผู้พูดต้องการเรียบเรียงส่วนต้นเรื่องตามที่ตนต้องการ เขาต้องการเริ่มต้นเรื่องด้วย "ปลาดูว์หนึ่ง" ฉะนั้นปลาดูว์หนึ่งต้องอยู่ต้นประโยค รูปประโยคกรรมเท่านั้นที่จะสนองตอบความต้องการของเขา เราจึงสรุปได้ว่าประโยค (35) เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นบทบาทหน้าที่ภาษาด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความคิดและความเรียง ซึ่งต่างเข้ามามีบทบาทอย่างเต็มที่ในการกำหนดรูปโครงสร้างประโยคพื้นผิวซึ่งมีอยู่รูปเดียว

3.6 ลำดับความสำคัญของหน้าที่ภาษา

บางครั้ง หน้าที่ภาษาบางด้านอาจมีความสำคัญมากกว่าด้านอื่น ๆ เป็นต้นว่าหน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์มีน้ำหนักเหนือหน้าที่ด้านความเรียง เนื่องจากหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ทางสังคมและบทบาททางสังคมของผู้พูด ขณะนำตัวเองเข้าไปร่วมการสนทนาในสถานการณ์นั้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ภาษาไทยมีระบบการเลือกใช้สรรพนามแสดงฐานะทางสังคมของผู้พูด ผู้ฟัง และผู้ที่ถูกกล่าวถึง และแสดงทัศนคติของผู้พูดต่อผู้ฟังในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หากผู้พูดต้องการแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตนและเคารพยกย่องผู้ฟัง (deferential function) เขาย่อมเลือกใช้สรรพนามแทนตนและผู้ฟังที่เหมาะสมตามฐานะทางสังคม ฉะนั้นหน่วยประธาน (subject) ก็คือ หน่วยเติมเต็ม (complement) ในประโยคก็จึงถูกกำหนดโดยหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์เป็นสำคัญ หากใช้หน้าที่ด้านความคิดหรือหน้าที่ด้านความเรียงแต่ประการใด เราอาจกล่าวได้ว่า หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์นั้นเปรียบเสมือนข้อบังคับเฉพาะ (constraints) ในระบบภาษาทุกภาษาจะมีข้อบังคับเฉพาะมากน้อยต่างกัน และข้อบังคับเหล่านี้มีลักษณะแตกต่างกันไปในแต่ละภาษา

3.7 เอนกหน้าที่ของภาษา (multifunctionality)

ประโยคที่เราใช้พูดจากันจะทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่ ไม่ว่าเราจะให้ความหมายคำว่าหน้าที่ไว้อย่างไร หรือเราจะแยกแยะหน้าที่ภาษาอย่างไรก็ตาม ยกตัวอย่างเช่น เมื่อผู้พูด

คนหนึ่งเอ่ยว่า "เจ้าหัวโล้นกลับไปบ้านแล้ว" คำว่า "เจ้าหัวโล้น" ทำหน้าที่สองอย่าง อย่างหนึ่งคือแทนสิ่งที่เป็นรูปธรรม อันมีตัวตนและเห็นได้ (referring) และแสดงความคิดเห็นของผู้พูดต่อบุคคลที่ตนกล่าวถึง

ตามแนวคิดเรื่องหน้าที่มหภาคของฮัลลิเดย์ ฮัลลิเดย์เชื่อว่าในแต่ละประโยคที่เราพูดออกมา จะมีหน้าที่ภาษาหลายด้านทำหน้าที่พร้อม ๆ กันไป ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

(36) The cat is on the mat.

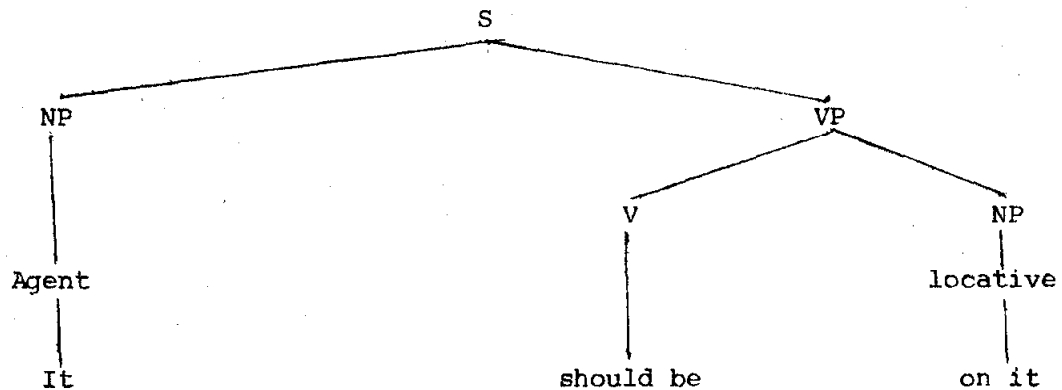
(37) The cat should be on the mat.

(38) It should be on the mat.

(39) It should be on it.

เมื่อเรานำประโยค (39) มาวิเคราะห์ เราจะเห็นการทำงานของหน้าที่ภาษาทั้งสามด้านที่เกิดขึ้นพร้อมกันดังต่อไปนี้

Ideational function

รูปประโยคบอกเล่า It should be on it.

หน้าที่ด้านความคิด	บทบาทการ	ผู้แสดง	ขบวนการ	สถานที่ (locative)
หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์	มาลา		แสดงความเห็น	

เหนือกว่าด้านอื่น หน้าที่ส่วนนี้จะมีน้ำหนักมากกว่าหน้าที่อีก 2 ด้านในการเลือกถ้อยคำที่ดี ในการเรียบเรียงถ้อยคำหรือความในประโยคที่ดี ลักษณะบังคับเฉพาะ (constraints) นี้จะพบอยู่แตกต่างกันไปในภาษาต่าง ๆ เป็นต้นว่าการใช้คำสรรพนามในภาษาไทย

อนึ่ง ฮัลลีย์เคยจำกัดบทบาทหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านให้อยู่เพียงในระดับประโยค จึงทำให้ทฤษฎีหน้าที่ภาษาของเขามีจุดอ่อน เช่นโกะ เมเนอร์ด (Maynard 1980) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า แม้ฮัลลีย์จะสามารถแยกความแตกต่างระหว่างหน้าที่ความเรียง 2 ระบบย่อยออกจากกันได้ชัดเจนดีกว่านักภาษาศาสตร์อื่น ๆ ทฤษฎีหน้าที่ความเรียงของฮัลลีย์ก็ยังมีข้อเสียในแง่ที่ว่าเขาได้จำกัดบทบาทของส่วนต้นเรื่อง (theme) ให้อยู่แต่ระดับประโยคเท่านั้น นอกจากนี้เมื่อฮัลลีย์ยกตัวอย่างแสดงการทำงานของส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยาย เขาก็ยกตัวอย่างเป็นประโยคเดียว ๆ ข้อความไม่เคยเกินกว่าระดับประโยคเลย เมเนอร์ดสนับสนุนให้พิจารณาในระดับข้อความที่ต่อเนื่องกันไป (discourse) เขายืนยันว่า "การวิเคราะห์ส่วนต้นเรื่อง (theme) ควรเริ่มจากความเรียง (text) แล้วจึงค่อยขยายไปถึงประโยค มิใช่จากระดับย่อยคือประโยคขึ้นมาหาความเรียง การพิจารณาจากระดับความเรียงจะช่วยให้เรามองออกกว่าอะไรเป็นมูลเหตุจูงใจให้มีการจัดส่วนต้นเรื่องในประโยคแต่ละประโยคเช่นนั้น (Maynard, 1980 : 52)

เพื่อสนับสนุนความคิดของตน เมเนอร์ดได้เลือกประโยคมา 1 คู่คือ ประโยคกรรตุและประโยคกรรม โดยดึงประโยคนี้มาแสดงนอกบริบท

(40) John hit Bill.

(41) Bill was hit by John.

เหตุใดบางครั้งผู้พูดเลือกประโยค (40) แต่บางครั้งก็เลือกประโยค (41) มีอะไรเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ เมเนอร์ดกล่าวว่าเราจะรู้คำตอบก็ต่อเมื่อเราจับประโยคนี้เข้าไปไว้ในความเรียงต่อเนื่อง

- (42) a. I saw John and Bill walking **on** the street.
 b. John always tends to be violent.
 c. And that's exactly the way he was acting.
 d. 1. John hit Bill:
 2. ?? Bill was hit by John.
- (43) a. I saw John and Bill walking on the street.
 b. Bill always tends to be a victim of violence.
 c. And that's exactly what happened to him.
 d. 1. Bill was hit by John.
 2. ?? John hit Bill.

(Maynard : 53)

ตัวอย่างข้อความข้างต้นนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของหัวข้อหรือหัวเรื่อง (discourse theme) ในประโยค (42) เราจะเห็นได้ว่าความที่ต่อเนื่องรับกันมาย่อมหนุนนำให้ผู้พูดเลือก d.1 ซึ่งเป็นประโยคกรรตุ (active sentence) อันมีข้อความรับกับความก่อนหน้านั้น ในทำนองคล้ายคลึงกัน ใจความในประโยค (43) ที่ต่อเนื่องกันมาทำให้ประโยค d.1 ซึ่งเป็นประโยคกรรมเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมรับกับหัวเรื่องมากกว่า d.2 เมเนอร์ตได้สรุปว่า

ต่อเมื่อเรานำประโยคไปใส่ไว้ในข้อความต่อเนื่องตามบริบทที่สมจริงนั้นแหละ เราจึงจะค้นพบมูลเหตุที่จูงใจผู้พูดให้จัดหัวเรื่องอย่างที่เราเห็น หัวเรื่องในระดับข้อความต่อเนื่อง (discourse theme) ก่อกำกับการจัดส่วนต้นเรื่องภายในประโยค

(Maynard : 54-55)

3.9 เหตุผลในการเลือกศึกษาทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์

สาเหตุที่เราเลือกศึกษาทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลิเดย์ในรายละเอียดเป็นพิเศษนั้น เป็นเพราะแนวความคิดของฮัลลิเดย์หลายแนว เช่น เอนกหน้าที่ภาษาก็ดี หน้าที่ภาษา 3 ด้าน ตัดสินรูปประโยคพื้นผิวรูปเดียวกันดี ตลอดจนการที่ฮัลลิเดย์สามารถแยกแยะองค์ประกอบของหน้าที่ ด้านความเรียงออกเป็นส่วนตัวเรื่อง-ส่วนขยาย และใจความเก่า-ใจความใหม่ต่างเป็นตัวแปร อิสระต่อกัน ทำหน้าที่ต่างกันในการเรียบเรียงความภายในประโยค แนวความคิดทั้งหมดทั้งหลายนี้ แสดงให้เห็นความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของฮัลลิเดย์ ในฐานะนักภาษาศาสตร์ผู้มีวิจรรย์ญาณ กว้างไกลลึกซึ่งสามารถวิเคราะห์แยกแยะทฤษฎีหน้าที่ภาษา องค์ประกอบของหน้าที่ภาษา ตลอดจน ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันและกัน การทำหน้าที่ของส่วนประกอบแต่ละส่วนซึ่งไม่ซ้ำซ้อนก้ำกึ่งกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ฮัลลิเดย์สามารถมองเห็นได้ทะลุปรุโปร่ง และนำมาอธิบายแยกแยะให้ผู้อ่าน เข้าใจการทำงานของหน้าที่ภาษาคือยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความแตกต่างระหว่างสอง ระบบย่อย คือระบบการจัดหัวเรื่อง (theme-rheme) และระบบการเรียบเรียงใจความภายใน ประโยค (given-new) จะเป็นแนวคิดที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้วิเคราะห์การเลือกใช้ ประโยคกรรมของผู้พูดในภาษาอังกฤษ รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องประโยคกรรมจะกล่าวถึงในบท ต่อไป

3.10 บทสรุป

ฮัลลิเดย์แบ่งหน้าที่ภาษาออกเป็น 3 ด้าน คือหน้าที่ด้านความคิด หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ และหน้าที่ด้านความเรียง หน้าที่ภาษา 3 ด้านนี้จะแสดงออกมาในระบบของภาษาหรือใน ไวยากรณ์ ไวยากรณ์ของฮัลลิเดย์ประกอบด้วยส่วนที่เป็นหน้าที่ภาษาและส่วนที่เป็นระบบตัวเลือก ระบบย่อยของหน้าที่ภาษาด้านความคิดที่สัมพันธ์กับหน่วยภาษาระดับประโยคได้แก่ ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยค ซึ่งประกอบด้วยหน่วยใหญ่ ๆ 3 หน่วยคือ ผู้แสดง ขบวนการ และผลตามเป้าหมาย ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคของฮัลลิเดย์ตรงกับ ไวยากรณ์การกรหรือบทบาทการของชาร์ลส์ ฟิลล์มอร์ ซึ่งกล่าวถึงบทบาทการของคำนามในส่วน ที่สัมพันธ์กับคำกริยา เช่น เป็นตัวการ (agent) เป็นผู้รับการกระทบ (patient) เป็นต้น

หน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์เป็นเครื่องมือแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับ
ทางด้านสังคมและทางด้านการสื่อสาร รวมถึงการแสดงทัศนคติและความเห็นของผู้พูด ระบบย่อย
ของหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ที่สัมพันธ์กับประโยคได้แก่ระบบมาลาของประโยค

หน้าที่ด้านความเรียงเป็นเครื่องมือสร้างความเรียงให้เกิดขึ้น ทำให้ภาษาได้ใจ
ความต่อเนื่องกัน ประกอบด้วย 2 ระบบย่อยคือ ระบบการจัดหัวเรื่องและระบบการเรียบเรียง
ใจความภายในประโยค นักภาษาศาสตร์อื่น ๆ มักพบ 2 ระบบย่อยนี้โดยเข้าใจว่าเป็นระบบ
เดียวกัน แต่ฮัลลidayยืนยันว่า 2 ระบบย่อยนี้เป็นคู่ตัวแปรที่ทำหน้าที่อิสระต่อกัน

ทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลidayสามารถนำมาสรุปประเด็นสำคัญได้ 4 ข้อใหญ่
ข้อแรกทุกถ้อยคำหรือประโยคที่เราพูดจะต้องแสดงองค์ประกอบหน้าที่ภาษาด้านความคิดเสมอ
รูปประโยคพื้นผิวที่ปรากฏจะแสดงหน้าที่ด้านความคิดทุกครั้ง ข้อสององค์ประกอบหน้าที่ภาษาทั้ง
3 ด้านจะทำหน้าที่ติดต่อกันไปในการตัดสินใจรูปประโยคพื้นผิว ข้อสามในบางบริบท หน้าที่ด้าน
บุคคลสัมพันธ์อาจมีลำดับความสำคัญเหนือกว่าหน้าที่ด้านความคิดและความเรียง ข้อสุดท้ายแต่ละ
ประโยคที่เราพูดจะทำหน้าที่มากกว่าหนึ่งหน้าที่

ทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลidayมีทั้งจุดเด่นและจุดด้อย จุดเด่นได้แก่ประเด็นสำคัญ
ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ส่วนจุดด้อยได้แก่ข้อวิจารณ์ของนักภาษาศาสตร์ ต่างลงความเห็นว่าทฤษฎี
หน้าที่ภาษามีผลกำลังมหาศาลเกินไป พยายามจะอธิบายครอบคลุมหลายสิ่งหลายอย่างมากเกินไป
ในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ฮัลลidayยังสร้างข้อจำกัดให้แก่ทฤษฎีหน้าที่ด้านความเรียง โดยยก
ตัวอย่างการทำหน้าที่ด้านความเรียงในระดับประโยคเท่านั้น นักภาษาศาสตร์บางท่านเห็นว่าการ
จะเข้าใจเหตุผลของผู้พูดในการเลือกพูดประโยคบางประโยค (ประโยคกรรมหรือประโยคกรตุ)
ในบริบทหนึ่ง ๆ จำเป็นต้องดูข้อความต่อเนื่องตามบริบทที่สมจริง (discourse) อันที่จริงแล้ว
หัวข้อหรือหัวเรื่อง (discourse theme) เป็นตัวกำหนดและกำกับส่วนต้นเรื่อง (theme)
ในระดับประโยคหาใช้ในงานองกลับกันไม่

3.11 แบบฝึกหัดทบทวน

1. จงสรุปความหมาย "หน้าที่ภาษา" ของฮัลลิเดย์ตามความเข้าใจของท่าน
2. จงให้คำจำกัดความวลีต่อไปนี้พร้อมตัวอย่างตามที่ท่านเข้าใจ
 - องค์ประกอบหน้าที่ด้านความคิด
 - หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์
 - หน้าที่ด้านความเรียง
3. หน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านสัมพันธ์กันอย่างไร อธิบายให้เข้าใจ
4. จงอธิบายข้อความต่อไปนี้ตามที่ท่านเข้าใจ

"เนื่องจากไวยากรณ์ของฮัลลิเดย์กำหนดขึ้นโดยมีรากฐานมาจากหน้าที่ทั้ง 3 ด้านของภาษา และไวยากรณ์ประกอบขึ้นด้วยระบบของตัวเลือก เราจึงอาจเรียกไวยากรณ์นี้ว่า "ไวยากรณ์ระบบและหน้าที่"
5. ระบบความหมายสัมพันธ์ภายในประโยคคืออะไร แตกต่างหรือคล้ายคลึงกับความสัมพันธ์แห่งการก (case relations) ของชาร์ลส์ ฟิลล์มอร์อย่างไร
6. จงอธิบายตารางต่อไปนี้โดยอาศัยความรู้ของท่านในเรื่อง transitivity system หรือ case relations

ประโยค	ผู้ดำ	นั้	แก้
โครงสร้างทางรูปภาษา	หน่วยประธาน	หน่วยกริยา	หน่วยเติมเต็ม
โครงสร้างทางความหมาย	ผู้ร่วมขบวนการ มีบทบาทผู้แสดง	ขบวนการ ชนิดการแสดง	ผลตามเป้าหมาย มีบทบาทสถานที่

7. จงอธิบายการทำงานของหน้าที่ภาษาด้านบุคคลสัมพันธ์จากตัวอย่างประโยคข้างล่างนี้

7.1 Surely he'll **stop** talking soon.

7.2 Could they perhaps have left a note somewhere?

7.3 Unfortunately, it's cold today.

8. จงแสดงการทำงานของหน้าที่ภาษา 3 ด้านในประโยคต่อไปนี้

8.1 A man was walking on the street.

8.2 He tripped.

8.3 He was run over by a car.

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง	the sun was shining on the sea.		
ideational	Affected	Process	Locative
interpersonal	Modal		Propositional
textual	Theme	Rheme	
	New		

9. จงอ่านข้อความต่อเนื่องต่อไปนี้ (discourse) และแสดงหน้าที่ด้านความเรียงให้ปรากฏ

9.1 A historian found **some** old **tapes** of Franklin D.

Roosevelt the other day.

9.2 They had been forgotten by everyone.

9.3 Everyone had forgotten **them**.

ตัวอย่าง T/N
John saw Mary yesterday.

T/G New
He gave her flowers.
Rheme

10. การที่ผู้พูดจะเลือกประโยค 9.2 หรือ 9.3 ระบบย่อยใดเป็นตัวตัดสิน given-new หรือ theme-rheme เพราะเหตุใด
11. จงให้ความหมายคำหรือวลีต่อไปนี้ตามที่ท่านเข้าใจ
 - ส่วนต้นเรื่อง-ส่วนขยาย
 - ใจความเก่า-ใจความใหม่
 - เอนกหน้าที่ของภาษา
12. จงยกตัวอย่างประโยคประกอบคำอธิบายเพื่อแสดงว่าท่านเข้าใจข้อความต่อไปนี้
ส่วนต้นเรื่อง/ส่วนขยาย และใจความเก่า/ใจความใหม่ ต่างเป็นตัวแปรอิสระ
ต่อกัน
13. a. A fish was baked by her.
b. She baked a fish.
ผู้พูดเลือก (13.a) หรือ (13.b) ด้วยเหตุผลใด เราจะรู้คำตอบเมื่อไร
เราจับคู่ประโยคดังกล่าวนี้ไปไว้ในความเรียงต่อเนื่อง (discourse)
ท่านเห็นด้วยกับความคิดข้างต้นของเซนโกะ เมเนอร์ก หรือไม่ จงอภิปราย
14. ตามความเห็นของท่าน ทฤษฎีหน้าที่ภาษาของฮัลลiday มีจุดเด่นอะไรบ้าง เลือก
อภิปรายพร้อมตัวอย่างมาสัก 1 จุด

3.12 กิจกรรมท้ายบท

จงอ่านบทคัดตอนต่อไปนี้

คัดตอนจากบทความเรื่อง "Thai students' encounters with English : Two
common situations conducive to improper response."

"Why don't you.....?"

Besides the problem of different turn-taking rules, the Thai student also has the difficulty using a certain English expression due to differences between American and Thai sociolinguistic rules. The following story about a Chinese interpreter's reaction will serve as an illustration:

Yang is an interpreter with the Chinese delegation at the Trade Exhibition of the People's Republic of China which opened recently at Navy Pier, Chicago. During his first visit to the United States, Yang took careful notice of the way Americans speak their own language:

"What is this 'Hi'?" He asked with good natured annoyance. "I was thinking it was 'Hello'. People still say 'Goodbye', but more often it's 'take care'. Now why 'take care'? People are not feeling secure?"⁹

When an adult learner uses a foreign language, he wants his utterances to be not only grammatically correct but also meaningful. Sometimes certain expressions do not make sense to him. He becomes confused, perplexed and then he avoids using them in conversation. In Charles Fries' terms, we may say that the adult learner has not acquired the socio-cultural *meanings* of the foreign language.¹⁰ According to the sociolinguists, Yang's situation reflects differences between Chinese and English sociolinguistic rules.

In his article "On learning a Foreign Language as an Adult," Fries (1945) observed that the more thoroughly educated an adult is, the

more sensitive he is to find discriminations in his own language. It therefore is harder for him to reach a satisfying level in a foreign language.¹¹

"Why don't you...?" is an expression that the Thai student, as a speaker, hesitates to use while, as a receiver, he reacts differently to it. In his opinion, the expression in its interrogative-negative form conveys a negative connotation. As a result, the Thai student seems to set up different criteria from the American speaker as to who can use this expression to whom and in what context. From the Thai reaction we may form two hypotheses, as follows:

1. There are differences between English and Thai usage of "Why don't you...?"
2. There is a sociolinguistic mother tongue interference from Thai to English.

Contrastive Analysis of English and Thai Usages of "Why don't you?"

The illocutionary act of "Why don't you...?" can be classified under the speech act 'directives.' There are three classes of directives for this expression.

1. imbedded imperative e.g. Why don't you leave the room?
Why don't you get out of here?
2. suggestion e.g. Why don't you leave the book on the table?
Why don't you go to the movies tonight?
3. complaint e.g. I don't like these cookies, Mommy, Why
don't you buy chocolate chip?
Why don't you ever finish your work on time?

The three classes vary in degree of effect on a receiver. A speaker expects the listener to comply most when he uses 'Why don't you...?' as an imbedded imperative. The degree of effect is neutral when he uses it as a suggestion. He expects least compliance from the listener when he uses it as a complaint. English speakers use this expression for all topics and in all settings.

There are three classes of directives in the Thai 'Why don't you...?' Their functions are the same as the English ones in terms of degree of expected compliance. On the surface there seems to be no problem when the Thai student tries to use the English 'why don't you...?' expression. A closer look at the Thai structure of 'why don't you...?' and how it functions will help us understand more of this phenomena.

First, the 'you' in the Thai 'why don't you...?' plays a great role in this expression; it is a significant variable. The number of Thai 2nd person pronouns is quite impressive. There are 20 forms of 'you'. (see Palakornkul 1972, Table 6)

Distinctive Features Of Pronoun Proper in Thai (emphasis on 2nd person pronouns)
(Palakornkul 1972, pp. 46-47)

	<u>First person</u>	<u>Second person</u>	<u>Third person</u>	<u>Sex</u>	<u>Near Sender</u>	<u>Human</u>	<u>Number</u>	<u>Monk</u>
³ caw	-	+	-			+	-	
¹ en	-	+	-			+	-	
² ² faab ² baad / ² ⁴ ² faaprab ² baad	-	+	-	+		+	-	+
¹ kææ	-	+	+			+	-	
¹ khun	-	+	+			+	-	
⁴ lɪɪ	-	+	-			+	-	
² lon	-	+	+	-		+	-	
¹ min	-	+	-			+	-	
¹ haay	-	+	-			+	-	
³ nii	+	+			+	+	-	
⁵ nuu	+	+				+	-	
⁴ pra ² deed ⁴ ¹ prakhun	-	+	-	+		+	-	+
¹ raw	+	+	-			+		
³ taay ⁴ thaaw	-	+	-	+		+	-	
³ tham	-	+	+			+	-	
¹ thæ	-	+	+			+	-	
¹ tua	-	+	-			+	-	
¹ tua ¹ en	+	+	-			+	-	
¹ yuu	-	+				+	-	

N.B. +sex = male, -sex = Female, and those that are not marked can be used by male or female speakers; "-near sender" means that the referent is present but is not near the speaker whereas "+near sender" is used when the referent is near the speaker. "-number" means singular and "+number" means plural; unmarked number means that the form can be used in singular or plural number. "+monk" means the form is used by monks and in speaking to monks.

The use of Thai 'you' within a social context is the next consideration. In her article, "A Sociolinguistic Study of Pronominal Usage in Spoken Bangkok Thai", Palakornkul (1975) notes:

Pronominal strategy in Thai involves primarily communicating participants who are mutually initiating and responding in interpersonal communication process on the one hand and the strategy they employ in selecting a pronoun appropriate to the condition of their role relationship on the other...Further, participants are characterized by the social role (s) each occupies which is essentially determined by underlying social and cultural factors indicative of Thai'society and its social structure. (p. 15)

Palakornkul suggests two types of sociolinguistic rules for normal pronominal usage: the base rules, which are underlying rules guiding and governing usage, are applied to match social and cultural factors to the abstract [+ PRO] yielding a [+ pronoun].

Base Rules (Palakornkul 1975, p. 27)

[+ PRO] → [+ pronoun1 / { social role of { the condition of role relationship
 { sender, receiver { between sender and receiver, and
 { and referent { sender and referent. }

Examples (Palakornkul 1972, pp. 89, 91)

[+ PRO] → /¹kaa/ Sender: [+ friend1 [- male]
 Receiver: [+ friend1 [- male]
 Condition of Role Relationship: [+ intimate1 [+ time]
 (CRR)

[+ PRO] /⁵nuu/ Sender : [+ adult1
 [+ 111 Receiver: [- adult]

[+ II] = 2nd person

The other type of rules consists of variant rules, which differentiate and discriminate one pronominal variant from another.

(Variant Rules and Examples (Palakornkul 1972, pp. 90, 92)

[pronoun] →

[+ 111

/¹khun/ S [- acquaintance] R [- acquaintance]
 S [+ friend1 R [+ friend1 CRR { [- intimate]
 { [+ intimate] [- time] I
 S [+ teacher1 R [+ student1 [+ adult1
 S I+ spouse1 R [+ spouse1
 S [+ monk] R [- monk] [+ adult]
 S [- monk] [+ adult] R [+ monk] CRR [+ intimate1 [+ time]
 S [+ colleague1 R [+ colleague] CRR [- intimate1

information as the Thai expression. Nevertheless, since the interpersonal relationship of the sender and a receiver influence the strategy of the Thai student's choice, he carries with him the influence of interpersonal function to his usage of English "why don't you...?" Sometimes the interpersonal function^{*} **is** more influential than the textual function. Even when an English speaker uses the expression as a suggestion to the Thai student, the Thai student still looks for clues of interpersonal relationship to determine the position of the speaker, the social role of the receiver and the condition of the role relationship between the sender and the receiver.

Since the interpersonal function plays a greater role than the textual function (three classes of **directives**), **the** Thai student will restrain himself from using the English expression to persons with higher social status. In other words, he will set up some criteria using English "why don't you...?" according to Thai **sociolinguistic** rules. Typically, he will go through three stages before he gets accustomed to the English alternation rule of "why don't you...?"

^{*}I would like to thank Dr. James **Wertsch**, Department of Linguistics, Northwestern University, for his valuable discussion on the types of function and his insightful comment of their roles in different languages and cultures.

The use of "Why don't you...?" by the Thai student

Stage I	S [+ friendl	R [+ friendl	CRR [- intimate]	I+ intimate [- time]
stage II	S [+ friendl	R [+ friend)	CRR [- intimate]	[+ intimate [- time]
	S [- acquaintance]	R [- acquaintance]		
	S [+ acquaintance]	R [+ acquaintance]	[+ age]	
Stage III	I, II and			
	S [+ student]	R [+ teacher]		
	S [+ adult]	[+ age]	R [+ adult]	[+ age] CRR [+ time] [- formality]

Suggestions for application

The contrastive analysis of English and Thai usage of "Why don't you...?" in a social context is useful to TEFL teachers as follows:

1. It gives the teachers an insight into the nature of another intercultural communication **problem** the Thai student has. Although the problem is not a **big** one, the teachers should take careful **steps** to deal with mother tongue interferences, especially on a sociocultural level. In other words, TEFL teachers' understanding of cultural relativism--the practice **of** perceiving and understanding any element **or aspect** of culture by relating it to its own cultural context¹³ will be helpful when they explain to the student how this attitude can be a stumbling block to his intercultural communication.

2. The contrastive analysis of the "Why don't you...?" expression in terms of function widens TEFL teachers' understanding of language function. They learn that the interference that causes trouble may come not only from that speech and language vary **cross-**culturally in function but also from the fact that **some** functions play greater roles than others in some languages. As Ervin-Tripp and **Kernan (1977)** state:

Natural conversations reveal that language is diverse in function, and that functions are not directly mapped by any structural features. (p. 3)

In the case of "Why don't you...?" the difference in propositional function (structure) between English and Thai is not the cause of the problem. Neither is the textual function because there is no difference. **Only** when teachers widen their scope to include the interpersonal function and other sociolinguistic factors do we come to understand their dominant roles in the Thai student's speech **communication**.

(Panakul, 1984 : 24-29)

Notes

⁹Eric **Zorn**, "For Chinese, English is **...hard** to put into **words**." Chicago Tribune, October 23, 1980. Section 2, **pp.** 1, 5.

"Charles C. Fries, "Meaning and Linguistic Analysis," Language 30, 1954, **p.** 67.

¹¹Charles C. Fries, "**On** Learning a Foreign Language as an Adult." Teaching and Learning English as a Foreign Language. Ann Arbor : University of Michigan Press, 1945, vi, **p.** 5.

¹²Angkab Palakornkul, "A Sociolinguistic Study of Pronominal Strategy in Spoken Bangkok Thai" Linguistics 165, Dec. 1, 1975, p. 27.

¹³R.B. Taylor, An Introduction to Cultural Anthropology.
Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1973, p. 64.

จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ก. เมื่อคนไทยใช้สำนวนภาษาอังกฤษ "why don't you...?" นั้นหน้าที่ภาษาทั้ง 3 ด้านได้แสดงบทบาทอย่างไร แจกแจงให้เข้าใจ
- ข. ในบางสถานการณ์ หน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์จะมีอิทธิพลเหนือหน้าที่ด้านอื่น ๆ จงอธิบายข้อความข้างต้นนี้โดยอาศัยตัวอย่างสถานการณ์การใช้ "why don't you...?"

บันทึกพิเศษท้ายบท
สำหรับผู้สนใจเชิงวิชาการ

Case หรือการก ตามนิยามของ wardhaugh (1972 : 205) หมายถึงปัจจัยเติมท้ายคำเพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของคำนั้นกับคำอื่น ๆ ในประโยค ยกตัวอย่างเช่น คำว่า him เป็นกรรมการก (objective case) ในประโยค I like him. และคำว่า his เป็นสัมพันธการก (genitive or possessive case) ในประโยค He ate his dinner. ส่วน he ในประโยคหลังสุดนี้ แม้ว่าจะไม่มีเครื่องหมายแสดงการก แต่บางครั้ง he จะถูกจัดเป็นกรรตุการก (nominative case)

Lyons (1977 : 488) ให้ความเห็นว่าการแบ่งการกเป็น nominative, accusative, genitive, dative etc. เป็นการจำประเภทตามแบบดั้งเดิมซึ่งพบอยู่ในภาษาละติน เยอรมัน หรือรัสเซีย ซึ่งมีความหมายแตกต่างกับคำว่า case ใน case role หรือ case relations หรือ case grammar ของฟิลล์มอร์ การกแบบหลังนี้หมายถึงบทบาทด้านความหมายของคำนั้นในประโยค (semantic role) ยกตัวอย่างเช่น คำแสดงบทบาทเป็นตัวการ (agent) ผู้รับการกระทบ (patient) เป็นสาเหตุ (cause) เป็นผล (effect) เป็นที่เกิด (source) และเป็นเป้าหมาย (goal) เป็นต้น

Case grammar หรือไวยากรณ์การก

ผู้นำทฤษฎีนี้คือชาร์ลส์ ฟิลล์มอร์ (วิลเลียม ฌีนาโนน 2524 : 164-165) ซึ่งเสนอแนวคิดของเขาไว้ชัดเจนในบทความชื่อ "The Case for case" ในปี ค.ศ. 1968 ไวยากรณ์การกของฟิลล์มอร์ยึดถือโครงสร้างหลักและโครงสร้างผิว ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเสียง ความหมาย และรูปประโยค และเห็นว่าส่วนที่เกี่ยวข้องกับความหมายเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดและอยู่ในโครงสร้างหลัก อีก 2 ส่วนอยู่ในโครงสร้างผิว

ส่วนประกอบที่สำคัญของโครงสร้างคือการกรก (case) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยค และความสัมพันธ์มีหลายแบบ คำนามอาจสัมพันธ์กับคำกริยาในฐานะคำนามเป็นผู้กระทำกริยานั้น เรียกว่า Agentive case ถ้าในฐานะคำนามเป็นผู้รับการกระทำเกี่ยวข้องกับกริยานั้น ก็เรียกว่า Dative case ในฐานะคำนามทั้งมิใช่ผู้กระทำและผู้รับการกระทำ เรียกว่า Objective case ในฐานะคำนามที่เป็นสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกริยานั้นเรียกว่า Instrumental case ในฐานะคำนามที่เป็นสิ่งที่เกิดมาจากการกระทำนั้น เรียกว่า Factitive case ในฐานะคำนามที่เป็นสถานที่ที่เกิดจากการกระทำนั้น เรียกว่า Locative case ฯลฯ

"การกรก" ต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้เป็นสิ่งที่สากล คือทุกภาษาเหมือนกัน แต่จำนวนการกรกยังไม่เป็นที่แน่นอนว่า ในแต่ละภาษาควรมีกี่การกรก และกี่การกรกที่เป็นของสากล

กล่าวโดยสรุป case grammar (Wardhaugh, 1972 : 205) คือทฤษฎีด้านโครงสร้างและความหมายที่เน้นการกรกของคำนามในโครงสร้างรูปประโยค หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในประโยค เช่น คำนามอาจสัมพันธ์กับคำกริยาในฐานะคำนามเป็นผู้กระทำกริยานั้น (agent) ในฐานะผู้รับการกระทำที่เกี่ยวข้องกับกริยานั้น (dative) ในฐานะคำนามทั้งมิใช่ผู้กระทำและผู้รับการกระทำ (object) ในฐานะคำนามที่เป็นสิ่งของที่ใช้ในการประกอบกริยานั้น (instrumental) ฯลฯ

mood หรือ มาลา

Lyons (1977 : 848) อธิบายว่า มาลาคือลักษณะทางไวยากรณ์ที่มีปรากฏในภาษาบางภาษา ไม่ใช่ทุกภาษามีมาลา แต่โบราณได้มีการใช้มาลากับพวกปัจจัยเติมท้ายคำกริยาที่แยกย่อยออกไป เพื่อแสดงว่าคำกริยานั้นแตกต่างกันไปตามมาลาที่แตกต่างกัน เช่น มาลาชี้บอก (indicative) มาลาคำสั่ง (imperative) มาลาวางข้อแม้ (subjunctive) ฯลฯ

Lyons ให้ความเห็นว่าการแบ่ง mood ออกเป็นคนละส่วนกับ modality และนำมาลาไปใช้ตามแบบโบราณข้างต้น ย่อมเกิดประโยชน์มากกว่าการรวมลักษณะทางไวยากรณ์สองอย่างเข้าด้วยกัน ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดจากการใช้มาลาตามนัยโบราณมี 2 ข้อด้วยกันคือ

ข้อแรก ช่วยให้เราแยกแยะความแตกต่างระหว่างการพูดจา (utterance) กับประโยค เป็นต้นว่าความแตกต่างระหว่างคำกล่าว (statements) และประโยคบอกเล่า (declarative sentences) ความแตกต่างระหว่างคำถาม (question) กับประโยคคำถาม (interrogative sentences) ฯลฯ

ข้อสอง ช่วยให้เราแยกย่อยรูปประโยคทั้งหลาย เช่นประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำสั่ง ฯลฯ ว่าแตกต่างกันอย่างไร

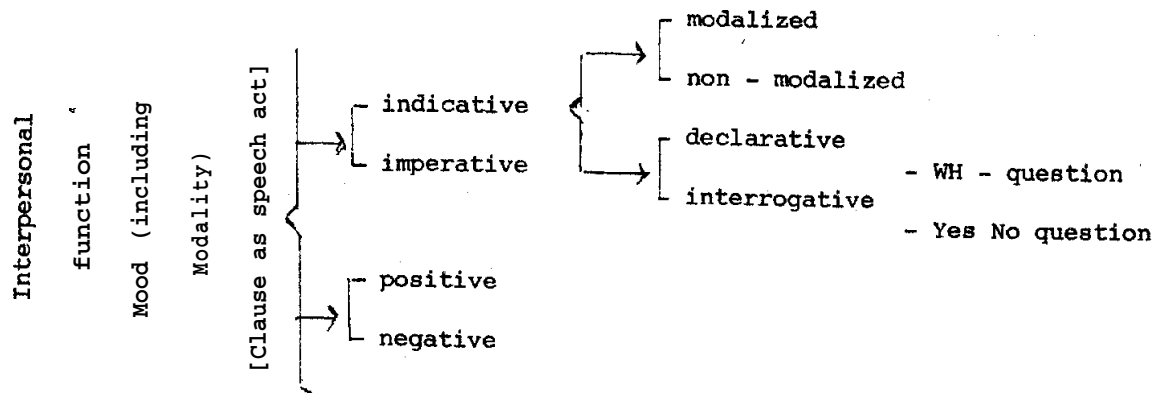
การแยกแยะดังกล่าวจะพิจารณาในแง่การนำไปใช้เชิงลักษณะและรูปประโยคซึ่งแยกย่อยเป็นประโยคชี้แจง ประโยคแสดงความสงสัย ประโยคคำสั่ง ฯลฯ นอกจากนั้นจะพิจารณาในแง่มาลาของคำกริยาหลักก็ได้

นักไวยากรณ์ 2 ท่าน คือจอห์น ลีช และแจน สวาร์ทวิก (Leech & Svartvik 1975 : 134) รวมมาลา (mood) ไว้ในหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องอารมณ์และทัศนคติ โดยขึ้นต้นว่าภาษานั้นมีใช้หนทางสำหรับส่งและรับข่าวสารเท่านั้น ภาษาคือสิ่งที่เราใช้สื่อความกันและกัน บ่อยครั้งภาษาแสดงออกซึ่งอารมณ์และทัศนคติของผู้พูดและผู้ฟังมักใช้ภาษาโน้มน้าวทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ฟัง

mood ในทัศนะของฮัลลิดี (Lyons : 848) มีความหมายอย่างเดียวกับ illocutionary force และบทบาทของผู้พูดในการสื่อความ (communicative role) illocutionary act หมายถึงการทำให้เกิดขึ้นโดยใช้ภาษาเป็นสื่อเพื่อให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย เป็นต้นว่าโดยการสั่ง ให้สัญญา บอกกล่าวหรือเรียกชื่อ (Traugott and Pratt, 1980 : 404)

การที่ผู้พูดเลือกที่จะสวมบทบาทอย่างไรและผู้ฟังน่าจะมิมบทบาทอย่างไรในการสนทนาตอนหนึ่ง ๆ เราเรียกการเลือกสวมบทบาทในการสนทนาวิสาสะดังกล่าวนี้ว่า มาลา (mood) และเป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยประธานในภาษาอังกฤษเป็นหน่วยภาษาที่จำเป็นในการแสดงออกซึ่ง มาลา (Kress, 1976 : 28)

ฮัลลิเคย์ (1973 : 40) รวมหัวข้อ mood และ modality ไว้ด้วยกันในฐานะองค์ประกอบสำคัญของหน้าที่ด้านบุคคลสัมพันธ์ทั้ง mood และ modality แยกย่อยออกเป็นรูปประโยคต่าง ๆ ดังที่ฮัลลิเคย์แสดงไว้ในแผนภูมิข้างล่างนี้

Modality

ตามแนวคิดของฮัลลิเคย์ (Kress, 1976 : 28) เป็นลักษณะทางไวยากรณ์ที่แสดงออกทางโครงสร้างภาคแสดง เมื่อผู้พูดนำตัวเข้าร่วมสถานการณ์การสนทนา โดยมีการประมาณ คาคะเนความเป็นไปได้ ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่เขากำลังพูดถึง เราเรียกส่วนแสดงความน่าจะเป็นความเป็นไปได้นี้ว่า modality

ฮัลลิเคย์ (Kress : 92) ยกตัวอย่างประโยคที่แสดง modality ดังต่อไปนี้

1. Surely he'll stop talking soon.
2. He must be going to stop talking soon.
3. Surely he must be going to stop talking soon.

คำที่ขีดเส้นใต้จะเน้นเสียงหนัก (primary stress)

ประโยคข้างต้นนี้แสดงการคาดคะเนของผู้พูด ความเป็นไปได้ของสิ่งที่เขากำลังพูดถึง หรือขอบเขตเรื่องเท่าที่เขาประจักษ์ด้วยตนเอง รูป modality จะปรากฏในประโยคบอกเล่าอิสระ มีกริยาแท้ และพวกอนุประโยคมีกริยาแท้ เช่น พวกประโยคแสดงเงื่อนไข นอกจากนี้เราอาจพบ modality ในรูปประโยคคำถามย่อย เมื่อผู้พูดเชื่อเชิญให้ผู้ฟังแสดงความเห็นเชิงคาดคะเน เช่น

4. Could they perhaps have left a note somewhere?

เราเข้าใจความหมายของประโยค (1) - (4) โดยอาศัย modalities modality ประกอบด้วยหน่วยภาษาหนึ่งหรือสองหน่วย ได้แก่กริยา 1 ตัว และหน่วยที่ไม่ใช่กริยาอีก 1 ตัว พวกกริยาได้แก่พวก modal auxiliaries เช่น will would can could may might should must ought to need กลุ่มกริยานี้มีคุณสมบัติอย่างไรบ้างย่อมเป็นที่รู้จักกันดี

ส่วนพวกที่ไม่ใช่กริยา ยัลลิตะยกตัวอย่างคำต่าง ๆ (Kress :93) เช่น possible, certain อาจเกิดในกระสวนใดกระสวนหนึ่งต่อไปนี้ แม้ว่าส่วนใหญ่จะไม่เกิดครบ 5 กระสวน คือ

1. เป็นกริยาวิเศษณ์ ได้แก่คำ perhaps, possibly, presumably, obviously, etc. ตัวอย่างในรูปกระสวน Certainly, he will arrive soon.
2. เป็นคุณศัพท์ ได้แก่คำ likely, possible, obvious, conceivable ตัวอย่างในรูปกระสวน it is certain that...

3. เป็นคุณศัพท์ ได้แก่คำ sure, certain, doubtful etc. ปรากฏในภาคแสดง ฯ
บุคคลสัมพันธ์ระหว่างผู้พูด-ผู้ฟัง ตัวอย่างในรูปกระสวน I am certain that....
are you sure that....?
4. เป็นคุณศัพท์ ได้แก่คำ sure, certain, likely ปรากฏในภาคแสดงของประโยค
เป็นต้นว่า he is sure to have known.
5. เป็นคำนาม ได้แก่คำว่า possibility, chance, likelihood, presumption
etc. ปรากฏในฐานะหน่วยเติมเต็มในระดับประโยคที่ไม่เจาะจง เช่น there is a
certainty that.....